

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องกิจกรรมการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มีการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมด ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวประจำปี พ.ศ. 2549 ตามพระราชบัญญัติค้าข้าว จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 31 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นภายใต้การให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไปโดยใช้วิธีการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ประกอบการของธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 กิจกรรมการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะปลายเปิด (Open-end)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด โครงสร้างแบบสอบถามและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามตามประเด็นที่สำคัญของความมุ่งหมาย และขอบเขตของการศึกษา โดยมีการค้นคว้า จากเอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ ตำราที่เกี่ยวข้อง และสถิติชื่อจำนวนผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในจังหวัดร้อยเอ็ด กำหนด โครงร่างแบบสอบถามตามประเด็นที่สำคัญของความมุ่งหมายและขอบเขตการศึกษา

2. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ทั้งความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

3.1 ดร.ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง วุฒิกการศึกษา กศ.ด. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญ ด้าน โครงสร้างและเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม และความถูกต้อง ของแบบสอบถาม

3.2 ดร.ไพศาล วรรณคำ วุฒิกการศึกษา กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถิติ การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเครื่องมือ

3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิราวัฒน์ ชมระกา วุฒิกการศึกษา D.M. (การจัดการธุรกิจ) ผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษาวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของข้อความที่ใช้

4. นำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน จากนั้นนำเสนอประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม จนกระทั่งได้แบบสอบถามฉบับร่างที่สมบูรณ์

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่าง ไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลอง ซึ่งก็คือ ประชากรไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ราย เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

6. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาหาคุณภาพของแบบสอบถามและนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และถูกต้องมากที่สุด จากนั้นจึงสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามฉบับจริง

7. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 31 ราย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้ประกอบการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 31 ราย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถาม

2. จัดแจงผู้ช่วยศึกษาจำนวน 3 คน เพื่อให้ทราบขั้นตอนและวิธีการเก็บแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของแบบสอบถาม วิธีการแจกแจง และเก็บแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลตามโรงสีข้าว ที่ได้เลือกไว้ในขั้นตอนประชากร โดยเฉพาะการแจกแบบสอบถามได้อธิบายรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้เข้าใจ และให้กรอกแบบสอบถามในระหว่างการรอรับแบบสอบถามและขอรับคืนทันที การเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 31 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามอีกครั้ง จนได้จำนวน 31 ชุด

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

ในการจัดกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจแบบสอบถามที่ได้รับคืน และคัดไว้เฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์ ปรากฏว่ามีความสมบูรณ์จำนวน 31 ฉบับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติด้วยเครื่องมือไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้ประกอบสำเร็จรูปโดยวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ และให้คะแนนการตอบแบบสอบถามตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด	กำหนดให้	คะแนน 5 คะแนน
ระดับการปฏิบัติมาก	กำหนดให้	คะแนน 4 คะแนน
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	กำหนดให้	คะแนน 3 คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อย	กำหนดให้	คะแนน 2 คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	กำหนดให้	คะแนน 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543

: 69)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการจัดการธุรกิจ โรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องแนวทางในกิจกรรมการจัดการธุรกิจ โรงสีข้าวในเขตอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ดในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha(α)-Coefficient) ตามวิธีของ

ครอนบาค (Cronbach) และได้ค่าความเชื่อมั่น .92 ของแบบสอบถามทั้งฉบับ
(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 99)

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทนค่า	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทนค่า	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	แทนค่า	ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
	s_t^2	แทนค่า	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

1.2 ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังที่ได้อธิบายมาแล้วในหัวข้อที่ 3.3.3

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้นำสถิติพื้นฐานมาใช้สำหรับการวิเคราะห์ผลการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นการ
ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage) มีสูตรดังนี้

$$P = \frac{\sum f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) มีสูตรดังนี้

$$\mu = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “กิจกรรม การจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ คือ

สถิติทดสอบ F -test (ANOVA) เพื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ สภาพทั่วไปของผู้ประกอบการกับตัวแปรตาม ได้แก่ แนวทางการพัฒนาและการจัดการธุรกิจโรงสีข้าว โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) ทั้งนี้เพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)